

CHIŃSKA REPUBLIKA LUDOWA

PODSTAWOWE INFORMACJE

Powierzchnia	9 597 tys. km ²
Ludność	1343,2 mln (szacunkowa liczba ludności w lipcu 2012 roku) – 1. miejsce na świecie
Stolica	Pekin
Waluta	juan (skrót międzynarodowy CNY, skrót chiński RMB)
Kurs waluty	1 USD = 6,2855 RMB (średni kurs waluty z 2012 roku)
Stefa czasowa	UTC +8 (nie ma czasu letniego)

Chińska Republika Ludowa została utworzona 1 października 1949 roku. Na czele państwa stoi przewodniczący (od 14 marca 2013 r. Xi Jinping). Funkcje władzy wykonawczej sprawuje rząd na czele z premierem (Li Keqiang). Organem ustawodawczym jest Ogólnochińskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych. Są trzecim pod względem obszaru państwem na świecie, po Rosji i Kanadzie. Państwo chińskie składa się z 22 prowincji, 5 regionów autonomicznych, 4 miast wydzielonych (Pekin, Szanghaj, Tianjin, Chongqing) oraz 2 regionów specjalnych (Hong Kong oraz Makao).

POLITYKA GOSPODARCZA

Wartość handlu zagranicznego Chin w 2010 r. wyniosła ok. 2813 mld USD, w tym eksport 1506 mld USD a import 1307 mld USD. Nadwyżka handlowa osiągnęła ok. 199 mld USD.

Kraje UE pozostały największym partnerem handlowym Chin. Wartość dwustronnych obrotów na koniec listopada 2010 r. wyniosła 283,3 mld euro. Import z krajów UE do Chin w tym okresie wyniósł 151,6 mld USD (wzrost o 32,6 %).

Wedle szacunków dot. całego 2010 r. w wymianie handlowej Chin z poszczególnymi krajami i terytoriami największymi partnerami były:

W chińskim eksporcie Stany Zjednoczone (20 %), Hongkong (jako specjalny region administracyjny Chin 12 %), Japonia 8,3 %, Rep. Korei 4,6 %, Niemcy 4,3 %.

W chińskim imporcie Japonia (12,3 %), Hongkong (10,1 %), Rep. Korei 9 %, St. Zjednoczone 7,7 %, Taiwan 6,8 %, Niemcy 5,5 %.

Zagregowana wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych (FDI) w Chinach do końca 2010 r. wyniosła 655,5 mld USD, natomiast inwestycje Chin za granicą osiągnęły już wartość 278,9 mld USD. Chiny posiadają największe na świecie rezerwy dewizowe, które w 2010 r. przekroczyły 2,6 biliona USD. Znaczna część chińskich rezerw lokowana jest w amerykańskich papierach wartościowych. W pierwszych miesiącach kryzysu finansowego, Chiny sondowały możliwość umocnienia międzynarodowej roli własnej waluty, proponując niektórym krajom dokonywanie dwustronnych rozliczeń we własnych walutach, z pominięciem USD. W ciągu minionych 3 lat gospodarka Chin doświadczyła największych trudności od roku 2000. Trzęsienie ziemi w Wenchuan w 2008 r. i w Yushu w 2010 pochłonęły ponad 100 tys. istnień ludzkich i spowodowały straty gospodarcze wartości ponad 120 mld USD.

W aspekcie międzynarodowym największy wpływ na stan gospodarki miał globalny kryzys ekonomiczny. Spadek zewnętrzny popyt, co spowodowało trudności dla wielu chińskich firm, zwłaszcza z sektora MŚP. Od początku 2009 r. ok. 20 mln pracowników migrujących było zmuszonych opuścić miasta i wrócić na wieś. Stanowią oni ok. 15 % całej migrującej siły roboczej w Chinach.

W ramach przeciwdziałania skutkom kryzysu, rząd chiński zastosował pakiet stymulacyjny w kwocie 4 bilionów yuanów (ok. 586 mld USD) do wydatkowania w latach 2009 – 2010. Ponadto Chiny wsparły finansowo rolników w zakupach urządzeń domowego użytku i samochodów w celu pobudzenia krajowego popytu i stymulowania wzrostu konsumpcji.

Obecnie popyt wewnętrzny odgrywa znacznie większą rolę w kreowaniu wzrostu gospodarczego Chin. W 2010 r., chiński PKB wzrósł o 10,3 %.

Chiny jako jedyna duża gospodarka zdołały utrzymać wzrost importu podczas kryzysu. W czasie, gdy światowy handel spadł o 12,9 %, import do Chin wzrósł, o 2,8 %, co wyniosło ten kraj na pozycję drugiego największego importera na świecie.

Od 2002 roku Chiny zawarły 8 porozumień FTA i rozpoczęły negocjacje dot. następnych sześciu, łącznie porozumienia te obejmują 31 krajów i regionów.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PKB nominalny (mld USD)	4222	4814	5745	6989	8250	9181,4
Realna stopa wzrostu PKB (%)	9,8	8,7 %	10,3	9,2	7,8	
PKB (per capita w USD, jako parytet siły nabywczej PPP)	6100	6600	b.d.	8400	9100	9844
Inflacja CPI - ceny towarów konsumpcyjnych (%)	6,0	- 0,8	3,3	5,4	3,1	2,57
Stopa bezrobocia (%)	4,2 *	4,3*	4,1*	6,5	6,4	b.d.
Eksport (mld USD)	1465	1194	1506	1898	2049	2077
Stopa wzrostu eksportu (%)	20,3	-16,8	25	20,3	7,9	-0,3
Import (mld USD)	1156	921,5	1307	1743	1818	1704
Stopa wzrostu importu (%)	20,9	-14,2	30	24,9	4,3	7.4
Saldo (mld USD)	+309	+ 272,5	+199	+155	+231	+373
Obroty handlowe (mld USD)	2621	2115,5	2813	3.642	3867	b.d.
Stopa wzrostu obrotów handlu zagranicznego (%)	20,6	-15,7	27,4	29,5	6,2	b.d.
Zagregowana wartość inwestycji zagranicznych w Chinach (mld USD)		576	655,5	771,6	883,2	b.d.
Zagregowana wartość inwestycji Chin za granicą (mld USD)	184	227,3	278,9	318,9	396,1	b.d.
Zadłużenie zagraniczne	400,6	347,1	406,6	697,2	710,7	b.d.
Rezerwy dewizowe i złota (mld USD)	1995	2206	2622	3.181,1	3.311,6	b.d.

Źródła: Narodowe Biuro Statystyczne ChRL, Bank Światowy; Ministerstwo Handlu ChRL

RAMY PRAWNO-TRAKTATOWE WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ Z POLSKĄ

- Umowa między Rządem PRL a Rządem ChRL o cywilnej komunikacji lotniczej, podpisana w Pekinie w dniu 20 czerwca 1986 r.
- Umowa między Rządem PRL a Rządem ChRL w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, zawarta w Pekinie 7 czerwca 1988 r.
- Umowa między Rządem PRL a Rządem ChRL w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, zawarta w Pekinie 7 czerwca 1988 r.
- Umowa między Rządem RP a Rządem ChRL o współpracy w transporcie morskim, podpisana w Warszawie w październiku 1996 r.
- Umowa o współpracy finansowej, z września 2000r. (umowa o polskim kredycie eksportowym)
- Umowa między Rządem RP a Rządem ChRL o współpracy gospodarczej, podpisana w Warszawie w czerwcu 2004 roku.

WYMIANA HANDŁOWA Z POLSKĄ (w mln EUR)

	2010	2011	Dynamika 2010 = 100	2012	Dynamika 2011 = 100
Obroty	13845	14592	105	15045	103,1
Eksport do Chin	1229	1347	110	1358	100,8
Import z Chin	12615	13245	105	13687	103,4
Saldo	-11386	-11898		-12329	

Źródło: Ministerstwo Gospodarki RP

Poprawiła się struktura eksportu do Chin. Udział wyrobów wysoko przetworzonych (maszyny, pojazdy, wyroby precyzyjne) wzrósł z 23,4 % do 29,0. Wynikło to przede wszystkim ze zwiększenia wywozu pojazdów i części zamiennych. Po raz pierwszy od lat wzrósł eksport towarów sektora rolno-spożywczego (sekcje I, II, III i IV), z 2% do blisko 5%. Wynikło to głównie z dopuszczenia polskiej wieprzowiny do rynku chińskiego.

W podziale na sekcje największy udział mają półprodukty z metali nieszlachetnych (42,1 %), maszyny (18,6 %) i pojazdy (8,9 %). W ujęciu towarowym w pierwszej dziesiątce towarów znajdują się: miedź, chemikalia, samoloty, kauczuk, pojazdy strażackie, rudy i koncentraty ołowiu, wieprzowina mrożona, meble, rury i przewody rurowe oraz części komputerowe.

Udział towarów o wysokim stopniu przetworzenia (maszyny, pojazdy i przyrządy precyzyjne) w imporcie wzrósł z 56,4 % do 58,5 %.

W imporcie w podziale na sekcje towarowe ponad połowę stanowią wyroby przemysłu elektromaszynowego (53,8 %). Ważną sekcją są także wyroby włókiennicze (12 %), oraz wyroby różne (7,1 %).

Do najważniejszych produktów w imporcie z Chin do Polski w 2012 roku należały części aparatury do telefonii i telewizji, komputery i części do komputerów, telefony komórkowe, urządzenia pamięci, modemy, zabawki, przekształtniki, części maszyn drukarskich, obwody drukowane oraz krany, kurki, zawory itp.

WSPÓŁPRACA INWESTYCYJNO-KAPITAŁOWA

W zakresie inwestycji polskich w Chinach w ostatnim czasie zwiększa się współpraca w sektorze górniczym, farmaceutycznym, górniczym oraz chemii budowlanej. Wg ocen Ministerstwa Gospodarki do końca 2012 r., łączna wartość inwestycji polskich w Chinach osiągnęła ok. 150 mln euro, wg ocen chińskich – ok. 120 mln USD. Chińskie inwestycje w Polsce nadal znajdują się daleko w rankingu poza europejskimi i amerykańskimi. Szacuje się, że łączna wartość kapitału zainwestowanego przez firmy chińskie w Polsce wyniosła na koniec 2010 roku 328 mln USD (246 mln euro).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2010 roku funkcjonowało w Polsce 509 spółek z udziałem chińskiego kapitału, z czego większość (tj. 433) zatrudniała do 9 osób. Wartość inwestycji chińskich w Polsce stanowi mniej niż 1 % ogółu inwestycji zagranicznych..

Chińskie inwestycje w Polsce są lokowane głównie w elektronice (produkcja telewizorów i monitorów LCD – TCL Corporation w Żyrardowie, TPV w Gorzowie Wlkp., Digital View w Koszalinie), przemyśle elektromaszynowym (Nuotech w Kobyłce), dystrybucji produktów (GD Poland w Wólce Kosowskiej) oraz w sektorze IT (ZTE, Huawei).

Inwestycją o największej wartości (w sumie jej wartość wyniesie 300 mln PLN) w Polsce, był zakup Huty Stalowa Wola na początku 2012 r. przez chińską firmę Liugong. To zarazem pierwsza w Polsce prywatyzacja z wyłącznym udziałem kapitału chińskiego. W 2013 r. chińska firma Tri Ring zakupiła Fabrykę Łożysk Toczących w Kraśniku. W październiku 2013. nastąpi debiut pierwszej chińskiej spółki Peixin Int. Group na GPW w Warszawie.

W kwietniu 2012 r. strona chińska zapowiedziała, że zamierza uruchomić linię kredytową wartości 10 mld USD dla firm z 16 krajów Europy Środkowej i Bałkanów na projekty dotyczące współpracy z firmami chińskimi. Jak dotychczas kredyt ten wzbudził zainteresowanie kilku krajów bałkańskich.

DOSTĘP DO RYNKU

Wejście na rynek chiński nadal stanowi dla polskich firm trudne wyzwanie. Na przeszkodzie stają pozataryfowe bariery w dostępie do rynku chińskiego. Chiny od 30 lat dążą do rozwoju rodzimych zdolności wytwórczych przy wykorzystaniu zagranicznych technologii, surowców i kapitału. Ponadto w branżach traktowanych priorytetowo jak np. przemysł samochodowy, inwestor zagraniczny nie może posiadać większości kapitału. W sektorze budowlanym trzeba wykazać się długoletnim doświadczeniem na rynku by móc ubiegać się o realizację projektów. Zakładając firmę handlową z kapitałem zagranicznym należy się liczyć z długotrwałą procedurą zatwierdzającą, czasochłonne są także procedury certyfikacji wyrobów przemysłowych. Istnieją zakazy importu szeregu artykułów rolno – spożywczych. Dobrą ilustracją trudności w wyeksportowaniu towarów do Chin jest porównanie liczby eksporterów z Polski do Chin (blisko 2000 firm) do liczby importerów towarów z tego kraju na nasz rynek (prawie 21 tys. firm). Trzeba jednak obiektywnie przyznać, że Chiny dysponują znacznie szerszą, a przede wszystkim tańszą ofertą towarową w eksporcie. Spośród różnorodnych pozataryfowych barier w dostępie do rynku chińskiego, do największych przeszkód należą kwoty i licencje, nieprzejrzystość regulacji prawnych, postępowania ochronne i antydumpingowe, reguły standaryzacji, certyfikacji i norm technicznych; wymagania finansowe dla zagranicznych inwestorów, wysokie koszty akwizycji i reklamy oraz bariera językowa i kulturowa.

OCENA BARIER DOSTĘPU DO RYNKU PRZEZ UE

Główne trudności i bariery w dostępie do rynku chińskiego mają charakter powszechny, pozostają niezmiennie od szeregu lat i polegają na:

1. Bariery o charakterze instytucjonalno – kulturowym, odmienności systemu prawnego, braku przejrzystości i dostępności przepisów regulujących działalność gospodarczą, trudnościach we współpracy z chińskimi urzędami i biznesmenami;
2. Bariery o charakterze technicznym, obejmujących niespójność standardów, szczególne wymogi certyfikacyjne dla towarów importowanych np. konieczność uzyskania chińskiego certyfikatu CCC (China Compulsory Certificate), bariery w dostępie dla towarów pochodzenia zwierzęcego, w tym wynikających z wymogów fitosanitarnych. Z uwagi na mniejszą skalę działalności, polskie firmy rzadko napotykały na problemy związane z ochroną praw własności intelektualnej. Inne bariery w dostępie do rynku w takich sektorach jak usługi bankowe, ubezpieczeniowe, budowlane, przemysł motoryzacyjny nie mają istotnego praktycznego znaczenia z uwagi na stosunkowo niskie zainteresowanie i możliwości polskich firm w tych dziedzinach.
3. Ograniczonych możliwościach wynikających z relatywnie małej skali produkcji i działalności szeregu polskich firm. W rezultacie wiele z firm nie jest w stanie zaangażować dużych środków finansowych, przeznaczyć długiego okresu czasu, opracowywać strategię działań o charakterze lobbingowym, promocyjnym oraz analitycznym, a także odpowiednio dostosowywać swoje produkty do potrzeb i wymogów rynku chińskiego.
4. Słabo rozwiniętej infrastrukturze przedstawicielskiej polskich instytucji gospodarczych. W pierwszej połowie 2011 r. uruchomiono jednoosobowe biuro PAIZ w Szanghaju, natomiast od 2012 r. – również w Szanghaju -zaczęło działać lokalne biuro Polskiej Organizacji Turystycznej.
5. Braku skutecznych metod arbitrażu w relacjach handlowych firm polskich i chińskich (brak polskich kancelarii prawnych działających w Chinach). Kwestii rozwiązywania sporów oraz sposobów trafnej weryfikacji chińskich firm unikają w rozmowach także chińscy przedstawiciele władz nadzorujących działalność gospodarczą oraz organizacji gospodarczych. Rokrocznie odnotowuje się wzrost liczby oszustw, których ofiarami padają polscy przedsiębiorcy. Pojawiają się jednak także pojedyncze zgłoszenia firm chińskich oszukanych przez polskich partnerów.

DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU DWUSTRONNEJ WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

Jedną z konkretnych, przynoszących zauważalne efekty form promocji współpracy gospodarczej jest organizacja seminariów branżowych i misji handlowych w Chinach i w Polsce.

Kontynuacją tego typu działań powinno być dążenie do organizacji stałych przedstawicielstw w Chinach polskich przedsiębiorstw (również m.in. działania na rzecz organizacji przedstawicielstw polskich izb handlowych / branżowych w Chinach. Trwają starania o rejestrację Polskiej Izby Handlowej w Szanghaju.

Duże znaczenie ma obecność na imprezach targowych, zarówno polskich przedsiębiorców przedstawiających własną ofertę, jak również organizacja stoisk rządowych z ofertą inwestycyjną i promocyjną Polski.

W marcu 2012 roku Ministerstwo Gospodarki uruchomiło portal Go China (Do Chin) (www.gochina.gov.pl, www.dochin.gov.pl), na którym gromadzone są informacje przydatne dla firm pragnących handlować z Chinami, dla eksporterów, inwestorów, importerów. W okresie jednego roku działania portalu odwiedziło go ponad 320 tys. internautów.

POTENCJALNE DZIEDZINY WSPÓŁPRACY

Realizacja w ChRL projektów z zakresu ochrony środowiska – władze chińskie kładą duży nacisk na wszelkie działania z zakresu zwiększenia ochrony środowiska naturalnego. Spodziewana jest znaczna liczba nowych projektów, w przygotowaniu i realizacji których ma szansę zaistnieć strona polska.

Udział firm chińskich w realizacji projektów infrastrukturalnych w Polsce – wzrost aktywności firm chińskich odnotowano w zakresie możliwej realizacji projektów infrastrukturalnych w Polsce (stadiony sportowe, budownictwo miejskie).

Wymiana turystyczna – rośnie liczba turystów chińskich odwiedzających Polskę, czemu sprzyja Memorandum of Understanding pomiędzy UE a Chinami, dotyczące przyznania Chinom statusu ADS (Approved Destination Status). Wymianie turystycznej sprzyja także przynależność Polski do strefy Schengen, jak również uruchomione od maja 2012 r. rejsy PLL LOT na trasie Warszawa – Pekin.

Współpraca naukowo-techniczna, a w szczególności badania dotyczące zmian klimatycznych, w tym produkcja energii, biotechnologie oraz zdrowie i produkcja zdrowej żywności. Władze ChRL zachęcają wiodące międzynarodowe ośrodki badawcze i uniwersytety do otwierania, wraz z chińskimi partnerami, laboratoriów mających w znaczny sposób zwiększyć krajowe możliwości, w takich dziedzinach jak zaawansowane technologie. Jest to również szansa dla polskich ośrodków naukowych i badawczych na to, aby zaistnieć w dziedzinie naukowo-technicznej na rozwijającym się bardzo dynamicznie rynku. Perspektywiczne mogą być projekty w dziedzinie bezpieczeństwa pracy w górnictwie węglowym, w tym wspólne opracowywanie pełnych systemów górniczych przystosowywanych do warunków chińskich i potencjalnie z zakresu przemysłu lotniczego. W dalszej kolejności pozytywne perspektywy współpracy rysują się w dziedzinach biotechnologii, informatyki oraz technologii związanych z efektywnym wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

Opracowano na podstawie danych z Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki, 2014 r.

WAŻNE KONTAKTY

Ambasada Chińskiej Republiki Ludowej w Polsce

ul. Bonifraterska 1

00-203 Warszawa

Tel.: (+48 22) 8313836

Fax: (+48 22) 6354211

www.chinaembassy.org.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej

1 Ritan Road, Jianguomenwai

100600 Pekin

P.R. China

Tel.: (+86 10) 65321888, 6532 1235

Fax: (+86 10) 65325364, 65324958

E-mail: beijing@trade.gov.pl

www.beijing.trade.gov.pl

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Guangzhou

No. 63 Shamian Main Street

510130 Guangzhou

P.R. China

Tel.: (+86 20) 8121 9993, 8121 9994

Fax: (+86 20) 8121 9995

E-mail: plcogeca@pub.guangzhou.gd.cn

www.consulateguangzhou.com

Polsko-Chińska Izba Gospodarcza

www.pchig.pl

CIEKAWOSTKI

Chiny – ekonomia i handel - <http://pl.china-embassy.org/pol/jm/>

Chiny w przyspieszonym tempie – filmy: <http://vimeo.com/77773755>

<http://vimeo.com/81105183>

<http://www.chiny.pl/>

<http://www.chiny-info.pl/>

<http://echiny.pl/kultura/7-ciekawostek-na-temat-chin/>

<http://www.umysl.pl/podroze/91.php>

